

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 68 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำนวน 68 คน และครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน จำนวน 917 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 68 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์ ดำเนินการ สุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 68 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน ที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 68 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน 59 คน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 59 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร 118 คน

2.2 กลุ่มครู-อาจารย์ ได้แก่ ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 917 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวนครู-อาจารย์ เป็นกลุ่มตัวอย่าง 274 คน

กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นรายจังหวัดด้วยวิธีเทียบสัดส่วน

สุ่มตัวอย่างโรงเรียนเพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู-อาจารย์แต่ละจังหวัด แต่ละโรงเรียนโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามรายจังหวัดและโรงเรียน

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
			ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์
เชียงใหม่	8	นครวิทยาคม	2	7
		ปงน้อยวิทยาคมรัชมังคลา-		
		ภิเชก	2	4
		วาวิวิทยาคม	2	2
		แม่เจดีย์วิทยาคม	2	6
		คอนศิลาผางามวิทยาคม	2	6
		ไม้ยาวิทยาคม	2	3
		แม่คำวิทยา	2	2
เชียงใหม่	8	สันติคีรีวิทยาคม	2	2
		แม่หอพระวิทยาคม	2	6
		สันป่ายางวิทยาคม	2	5
		สะเมิงวิทยาคม	2	5
		อนเหนือ	2	8
		อมก๋อยวิทยาคม	2	2
		แม่ตื่นวิทยาคม	2	4
		อรุโณทัยวิทยา	2	1
เวียงแหงวิทยาคม	2	3		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
			ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์		
น่าน	11	น่านนคร	2	6		
		ไตร เขตประชาสามัคคี- รัชมังคลาภิเษก	2	2		
		ทุ่งช้าง	2	4		
		ศรีรัตนศิลา เพชรรังสรรค์	2	2		
		เมืองแก่ง	2	2		
		แม่จริม	2	7		
		สาธิตกิจประชาสรรค์- รัชมังคลาภิเษก	2	3		
		บ้านหลวง	2	6		
		นาหมื่นวิทยาคม	2	4		
		เมืองลีประชาสามัคคี	2	2		
		บ่อเกลือ	2	2		
		แพร่	5	คุนขามวิทยาทรรพากร	2	6
				เมืองแพร่	2	7
				สรอบเสรีวิทยา	2	4
				เวียงเทพวิทยา	2	5
บ้านกาฬประชานุเคราะห์	2			5		

คุนขามวิทยาทรรพากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	โรงเรียน	OD ผู้บริหาร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
				ครู-อาจารย์	
พะเยา	3	พญาลอวิทยาคม	2	5	
		งำเมืองวิทยาคม	2	6	
		ขุนควรวินวิทยาคม	2	3	
แม่ฮ่องสอน	4	ขุนยวมวิทยา	2	7	
		แม่ลาน้อยครูณสิกษ์	2	7	
		สบเมยวิทยาคม	2	3	
		ปางมะผ้าพิทยาสรรพ์	2	2	
ลำปาง	11	ก๊วยลุมวิทยา	2	7	
		ประชารัฐกิจพิทยาคม			
		วังมั่งคลาภิเชก	2	4	
		เมืองมายวิทยา	2	2	
		ไหลหินวิทยา	2	6	
		ประชาราชาวิทยา	2	4	
		เวียงมอกวิทยา	2	5	
		แม่ทะประชาสามัคคี	2	7	
		แม่ทะพัฒนศึกษา	2	5	
		แม่สันวิทยา	2	4	
		เมืองปานวิทยา	2	6	
ทุ่งกว่าวิทยาคม	2	4			

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
			ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์
ลำพูน	9	บ้านแปงพิทยาคม	2	7
		บ้านโฮ่งรัตนวิทยา	2	4
		วชิรป่าซาง	2	8
		น้ำดิบพิทยาคม	2	6
		ทาจุมเงินวิทยาคาร	2	6
		แม่ทาพิทยาคม	2	6
		แม่ตื่นวิทยา	2	6
		ทุ่งหัวช้างพิทยาคม	2	4
		ป่าตาลบ้านธิพิทยา	2	7
รวม	59		118	274

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิสถที่สุด และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของ Sergiovanni and others (1992) มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบจำนวน 31 ข้อ ประกอบด้วย 6 งาน คือ

1. การส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้าใจชุมชนของตน
2. การช่วยให้ชุมชนเข้าใจในศักยภาพของชุมชน
3. การให้บริการทางการศึกษาแก่ชุมชน
4. การช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
5. การให้บริการที่โรงเรียนทำได้โดยร่วมมือกับองค์กรอื่นในชุมชน
6. การประเมินนโยบายและแผนงานการพัฒนาชุมชนในส่วนของโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ Sergiovanni and others (1992) ประกอบด้วย การส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้าใจชุมชนของตน การช่วยให้ชุมชนเข้าใจในศักยภาพของชุมชน การให้บริการทางการศึกษาแก่ชุมชน การช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

การให้บริการที่โรงเรียนทำได้โดยร่วมมือกับองค์กรอื่นในชุมชน และการประเมินนโยบาย และแผนงานการพัฒนาชุมชนที่โรงเรียนเกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดที่กำหนด
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจ ปรับและแก้ไข
5. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ

ความตรงตามเนื้อหาและการใช้ภาษา คือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร วรุตบางกูร
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. นายธรรมบุญ วิสัยจร
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศกรรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5. อาจารย์คงวุฒิ ไทบูลย์ศิลป์
ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยสิทธิ์वास "พัฒนสาบารุง"
จังหวัดปทุมธานี

6. นำแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับ แก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในเขตการศึกษา 8

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอให้ออกหนังสือถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่จะส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือของอธิบดีกรมสามัญศึกษา ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 จำนวน 59 แห่ง เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่มีปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และครู-อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์พร้อมทั้งแนบซองติดแสตมป์ สำหรับส่งแบบสอบถามคืนโดยกำหนดช่วงเวลา และสถานที่ในการส่งแบบสอบถามคืน
3. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยได้ติดตามขอรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่ยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืนมา ทั้งทางโทรศัพท์และออกหนังสือติดตามทางตามเป็นลายลักษณ์อักษร
4. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปทั้งหมด จำนวน 392 ฉบับ โดยส่งไปให้กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 118 ฉบับ และกลุ่มครู อาจารย์ จำนวน 274 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 383 ฉบับ และตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.66 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน		แบบสอบถามสมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มผู้บริหาร	118	115	97.46	113	95.76
กลุ่มครู-อาจารย์	274	268	97.81	262	95.62
รวม	392	383	97.70	375	95.66

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. นับจำนวนและคำนวณค่าสัดส่วนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการติดตาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยวิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยวิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของแต่ละรายการ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย